

การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถภาพของหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 1 ตามการรับรู้
ของตนเอง ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหาร

นางสาวห้องศรี ปาน เจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-691-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016040

I10300582

FACTOR ANALYSIS OF COMPETENCIES OF THE CHIEFS OF SCHOOL-CLUSTER
OFFICES UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE PROVINCIAL
ELEMENTARY EDUCATION IN EDUCATIONAL REGION ONE AS PERCEIVED BY
THEMSELVES, SCHOOL-CLUSTER ACADEMIC
TEACHERS, AND ADMINISTRATORS.

Miss Phongsri Pancharoen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN. 974-569-691-9

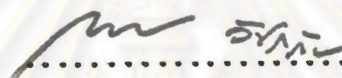
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถภาพของหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 1
ตามการรับรู้ของตนเอง ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหาร

โดย นางสาวผ่องศรี ปานเจริญ

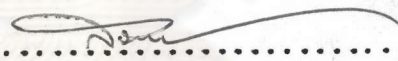
ภาควิชา วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

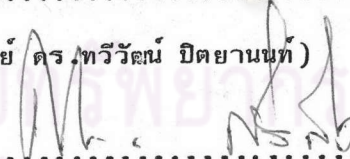
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุข)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพ วาดเขียน)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ผ่องศรี ปานเจริญ : การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถภาพของหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 1 ตามการรับรู้ของ
ตนเอง ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหาร (FACTOR ANALYSIS OF COMPETENCIES
OF THE CHIEFS OF SCHOOL-CLUSTER OFFICES UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF THE PROVINCIAL ELEMENTARY EDUCATION IN EDUCATIONAL REGION
ONE AS PERCEIVED BY THEMSELVES, SCHOOL. CLUSTER ACADEMIC TEACHERS,
AND ADMINISTRATORS.) อ.ที่ปรึกษา : อ. ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, 210 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวประกอบของสมรรถภาพของหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ตามการรับรู้ของตนเอง ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหาร
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน 89 คน ครูวิชาการกลุ่ม
โรงเรียน 234 คน และผู้บริหาร 282 คน รวมจำนวน 605 คน

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสมรรถภาพที่สำคัญของหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน
ที่สร้างขึ้นเอง มีจำนวนข้อกระทงทั้งสิ้น 106 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจายของแต่ละตัวแปร และวิเคราะห์ตัวประกอบด้วยวิธีตัวประกอบ
ภาพพจน์ และหมุนแกนตัวประกอบแบบออร์โธโกนอลด้วยวิธีแวนซ์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS-x

ข้อค้นพบมีดังนี้ คือ

การวิจัยครั้งนี้พบตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพของหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน 3 ตัว
ประกอบ ซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ คือ

1. ตัวประกอบด้านงานวิชาการ เป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุด ประกอบไปด้วยตัวแปร
ความรู้ความสามารถด้านงานวิชาการ 33 ตัวแปร มีความแปรปรวนคิดเป็นร้อยละ 52.8
2. ตัวประกอบด้านการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน ประกอบไปด้วยตัวแปรที่สำคัญ 30
ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรความรู้ความสามารถด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตัวแปรด้าน
งานกิจการนักเรียน ตัวแปรด้านงานอาคารสถานที่ และตัวแปรด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความแปรปรวน
คิดเป็นร้อยละ 5.4
3. ตัวประกอบด้านงานธุรการและบุคลากร ประกอบไปด้วยตัวแปรที่สำคัญ 21 ตัวแปร ได้แก่
ตัวแปรความรู้ความสามารถด้านงานธุรการและการเงิน และตัวแปรด้านงานบุคลากร มีความแปรปรวน
คิดเป็นร้อยละ 3.2

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

PHONGSRI PANCHAROEN : FACTOR ANALYSIS OF COMPETENCIES OF THE CHIEFS OF SCHOOL-CLUSTER OFFICES UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE PROVINCIAL ELEMENTARY EDUCATION IN EDUCATIONAL REGION ONE AS PERCEIVED BY THEMSELVES, SCHOOL-CLUSTER ACADEMIC TEACHERS, AND ADMINISTRATORS.
THESIS ADVISOR : TAVEEVAT PITAYANON Ph.D., 210 pp.

The purpose of this research was to study the factors of the competencies of the chiefs of school-cluster offices in elementary schools in educational region one as perceived by themselves, school-cluster academic teachers and administrators. The 605 subjects were 89 chiefs of school-cluster offices, 234 school-cluster academic teachers and 282 administrators. The instrument employed for collecting data was a 106 item questionair constructed by the researcher. The obtained data were analyzed by using the SPSS^x computer program to compute mean, standard deviation and coefficient of variation for each variable. The image factoring method and the varimax rotation was also used for data analysis.

The finding was :

There were 3 dominant factors of the competencies of the chiefs of school-cluster offices arranged from the most to the less importance:

1. The academic factor consisted of 33 variables of academic ability. Percent of variance was 52.8
2. The public communication and organization factor consisted of 30 important variables such as the ability in community relations, ability in pupil personnel affairs, ability in school plants and sites affairs and ability in curriculum activities. Percent of variance was 5.4
3. The business and personnel management factor consisted of 21 important variables such as the ability in general administration and school finance affairs and the ability in personnel affairs. Percent of variance was 3.2

ภาควิชา วิทยาลัยการศึกษาศรีนครราชสีมา
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ บิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัดในเขตการศึกษา 1 และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาในการ เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณอาจารย์บุญเดิม ชาวสำอางค์ที่ช่วยเหลือผู้วิจัยอย่างมากในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ โดยเฉพาะ คุณอัจฉริยา ปรานอรพิท้าย คุณธีรศักดิ์ อัจฉนันท์ ที่ช่วยเหลือด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ คุณกัลญา ยอดดี ช่วยเหลือด้านเทคนิคย่อภาษาอังกฤษ และคุณคมกฤษ อานามนารถ ที่ช่วยเหลือด้านพิมพ์และโรเนียวแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดา ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา รวมทั้งน้อง ๆ ของผู้วิจัยด้วย และที่จะลืมไม่ได้ก็คือ อาจารย์สิริพร สุวรรณภูฏ ที่ช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยครั้งนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผ่องศรี ปานเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	11
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย	74
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	74
ลักษณะและปริมาณของกลุ่มตัวอย่าง	77
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	82
การเก็บรวบรวมข้อมูล	85
การวิเคราะห์ข้อมูล	85
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	142
สรุปผลการวิจัย	143
อภิปรายผล	151
ข้อเสนอแนะ	167

	หน้า
บรรณานุกรม	168
ภาคผนวก	183
ภาคผนวก ก	184
ภาคผนวก ข	186
ภาคผนวก ค	191
ภาคผนวก ง	194
ประวัติผู้เขียน	210

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มโรงเรียน โรงเรียน ผู้บริหาร หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม โรงเรียน และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกตามจังหวัด ในเขตการศึกษา 1	75
2	จำนวนผู้บริหาร และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกตามจังหวัด ในเขตการศึกษา 1	77
3	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แจกแบบสอบถาม และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัย จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	78
4	การกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท จำแนกตามเพศ .	79
5	การกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท จำแนกตามอายุ .	79
6	การกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท จำแนกตามวุฒิ การศึกษา	80
7	การกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน	80
8	การกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท จำแนกตาม ประสบการณ์ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้ง	81
9	ค่ามัธยิม เลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การ กระจายของตัวแปร 106 ตัวแปร ตามการรับรู้ของหัวหน้าสำนักงาน กลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหาร	91
10	ค่ามัธยิม เลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของกลุ่มตัวแปรด้านงานวิชาการ	104
11	ค่ามัธยิม เลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของกลุ่มตัวแปรด้านงาน อาคารสถานที่	109

ตารางที่		หน้า
12	ค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของกลุ่มตัวแปรด้านงานบุคลากร..	111
13	ค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของกลุ่มตัวแปรด้านงานธุรการ และการเงิน	113
14	ค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของกลุ่มตัวแปรด้านงานกิจการ นักเรียน	115
15	ค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า สัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของกลุ่มตัวแปรด้านงานความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	117
16	เมตริกน้ำหนักตัวประกอบของตัวแปร เกี่ยวกับสมรรถภาพที่สำคัญของ หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียนตามการรับรู้ของหัวหน้าสำนักงาน กลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหาร	120
17	ตัวประกอบที่ 1 เป็นตัวประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปรด้านงานวิชาการ	124
18	ตัวประกอบที่ 2 เป็นตัวประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปรด้านงานความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงาน อาคารสถานที่ และกิจกรรมวิชาการ	128
19	ตัวประกอบที่ 3 เป็นตัวประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปรด้านงานธุรการ และการเงิน และตัวแปรด้านงานบุคลากร	132
20	เมตริกน้ำหนักตัวประกอบของตัวแปร เกี่ยวกับสมรรถภาพที่สำคัญของ หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียนตามการรับรู้ของหัวหน้าสำนักงาน กลุ่มโรงเรียน ตามการรับรู้ของหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหาร	187